

Становище

От доц. д-р Десислава Константинова, д.м.

*Катедра „Дентално материалознание и протетична дентална медицина“,
ФДМ, МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“-Варна*

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“, по професионално направление 7.2. „Дентална медицина“ и научна специалност „Ортодонтия“ от 29.11.2024 година /ДВ брой 101/, за нуждите на катедра по ортодонтия на Факултета по дентална медицина към Медицински университет – Варна и заповед на Ректора на МУ – Варна № Р-109-107/ 29.01.2025 година.

Документи за участие в обявения конкурс в законоустановения срок е подала доц. д-р Христина Иванова Арнаутска, д.м., доцент в катедра по Ортодонтия, Факултет по дентална медицина, Медицински университет – Варна. Документите са педантично подредени и изрядно представени, което улеснява техния анализ.

Образователно и кариерно развитие:

Доц. Христина Иванова Арнаутска е родена на 21.09.1974 г. в гр. Варна. През 1993 г. завършва III ПМГ „Акад. М. Попов“ Варна. През 1999 г. придобива степен магистър стоматолог във ФДМ - София. От 2001 до 2006 г. провежда специализация по ортодонтия и работи като ортодонт в Дентален център I ЕООД Варна. От 2008 г. е редовен асистент в катедра по протетична дентална медицина и ортодонтия, ФДМ, МУ- Варна. През 2013 г. защитава дисертационен труд „Диагностика и прогнозиране на ретинирането на кучешките зъби“ с научен ръководител проф. Вера Крумова. От 2014 г. до 2016 г. е главен асистент в същата катедра. През 2016 г. придобива АД „Доцент“ и става ръководител катедра „ортодонтия“. През 2011 г. завършва и магистратура по здравен мениджмънт в МУ- Варна. Практикува лечебна дейност в собствена ортодонтска практика от 1999 г.

Научна дейност:

За участие в конкурса доц. Христина Арнаутска е представила, както следва:

абилитационен труд със заглавие „**Постнатално развитие на лицево-челюстната област и профилактика на ортодонските аномалии**“.

Монографията разглежда важни аспекти при профилактиката на зъбно-челюстните деформации в детската възраст и е от изключително голямо значение за правилното развитие на скелетните и зъбни съотношения в лицево-челюстната област. Ранното повлияване на отклоненията или профилактика на вредните навици води до самокорекция на редица деформации. Всичко това намалява необходимостта от продължително и обременяващо пациента лечение и поддържа здравето на устната кухина. Доц. Арнаутска представя своя труд в четири глави. Поставя акцент в трета глава, където са разгледани факторите, влияещи върху оформяне на лицевата област. Анализирани са генетичните и епигенетични фактори; фактори на външната среда, които сформират оро-фациалния комплекс в различни периоди. От гледна точка на ортодонтията, малоклузията е черта, която може да бъде силно повлияна от факторите на околната среда. Отклоненията в оклузията са резултат не само на действието на генетични или външни фактори. Идеалната оклузия е резултат от пропорционален растеж между черепната основа, максилата и долната челюст и включва хармоничната връзка между скелетните основи и меките тъкани (периорална мускулатура, устни и език). Общата морфология на черепно-лицевите кости и зъбите са до голяма степен генетично определени, независимо, че се влияят и от факторите на околната среда. Доц. Арнаутска акцентира в своята монография върху познаването на нормата и на временните отклонения; познаването на методите за изследване в ортодонтията и клиничния опит на ортодонта за интерпретация на резултатите. От тези условия зависи поставянето на точна диагноза и назначаването на индивидуален лечебен план. От съществено значение е и познаването на особеностите на всеки ортодонтски апарат, неговите предимства и недостатъци. Монографията предоставя множество теоретични и практически насоки за специалисти в областта на

ортодонтията, като подчертава значението на ранната диагностика, профилактика и интерсептивното лечение.

Подробно са изяснени понятията "профилактика" и "ранно ортодонто-ско лечение" според различни школи и теории в ортодонтията. В монографията систематизирано и задълбочено са разгледани теоретичните въпроси на механизма на растежа и развитието на лицево-челюстната област, които досега в българската ортодонто-ска литература не са анализирани толкова подробно.

а участие в конкурса доц. Арнаутска представя 23 научни труда, от които 9 реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и 14 публикации и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензирани или публикувани в редактирани колективни трудове. Извън наукометричните изисквания за заемане на АД „професор“ са представени 5 публикации.

Трудовете са разпределени в следните научни направления:

1. Растеж и развитие на ЛЧО . Профилактика и ранно лечение на ортодонто-ските деформации - монография
2. Честота на разпространение на зъбния кариес и връзката му с ортодонто-ските деформации - публикации 7.1. и 7.4.
3. Преждевременната загуба на временни зъби и връзката и със загубата на място в ЗД - публикации 7.2., 8.10., 8.11. и 8.12.
4. Изследване на връзката между TMD и CMD проблеми и оклузията - публикации 7.3. , 8.2. и Д3
5. Устното дишане и неговото влияние върху ЛЧО – публикации 7.5., 7.6., 7.8., 7.9 и 8.6.
6. Етиология, диагностика и лечение на ОСА - публикации 7.7., 8.8.
7. Комплексно лечение на дефекти в ЛЧО – публикация 8.1.
8. Комбинирано ортодонто-ско- хирургично лечение при ретинирани зъби публикации 8.3, 8.4., 8.5. и 8.9.
9. Изследване анатомията на назомаксиларния синус и материали за възстановяване височината на алвеоларната кост – публикации 8.7. и Д1
10. Връзката между постурологията и ортодонто-ските деформации - публикации 8.13, Д4 и Д5

11. Ортодонтска биомеханика – публикации 8.14 и Д2

Приемам напълно всички представени от доц. Арнаутска приноси по всички направления.

представен е списък от 57 участия в български и международни научни форуми, в т.ч. лекции, доклади и постери и доказателства за преминати курсове за следдипломна квалификация.

риложена е справка за 12 бр. цитирания, от които 11 в база данни Scopus и WoS и едно цитиране в монография.

андидатът представя доказателство за IP Factor = 3,11, което удовлетворява изискванията за заемане АД “Професор”.

оц. Арнаутска представя доказателство, че е ръководител на 6 успешно защитили докторанти.

Учебно-преподавателска дейност:

Справката за учебна натовареност на доц. Арнаутска (Изх. № 112-514/05.12.2024 г.) показва, че нейният преподавателски опит започва на 29.09.2008 г. За последните четири години тя генерира съответно:

2020/2021 - 165ч.

022 - 169ч.

2022/2023 – 168

2023/2024 – 221ч.

Удостоверението за преподавателски стаж е с № 099-4908/09.12.2024 г. и доказва към момента на издаване 16 год., 03 мес. и 03 дни.

Участия в проекти:

Доц. Христина Арнаутска е представила уверение №110-143/21.01.2025г. за участие като член на изследователския екип на приключил проект № 20011 „Изследване на вестибуларната функция с метода на статична и динамична постурография при пациенти с краниофациални деформитети“, финансиран от фонд „Наука на МУ Варна“, на длъжност „Научен изследовател“, съгласно договор с рег. № ФН-4/26.01.2021 г.

Лични впечатления:

Познавам доц. Арнаутска от началото на професионалния ѝ път. Винаги е била отговорен и отзивчив колега и специалист, вдъхновяваща и увличаща и младите, и опитните колеги, уважаван и обичан преподавател, който притежава новаторски дух и желание за непрекъснато усъвършенстване.

Свидетел съм на научното израстване на доц. Христина Арнаутска, което е стествен резултат от нейната неизтощима енергия, творчески дух и работоспособност.

Заключение:

След като се запознах подробно с предоставената ми документация и направих цялостна оценка на научно-изследователската и учебно-преподавателската дейност на участника в конкурса за заемане на АД „Професор“ по научна специалност „ортодонтия“ и познавайки нейната академична ерудиция и професионална колегиалност, считам, че кандидатът **доц. д-р Христина Иванова Арнаутска, д.м. отговаря напълно** на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Регламента за заемане на академична длъжност „Професор“ от Правилника на МУ –Варна.

03.04.2024.
Варна

изготвил становището:

Доц. Десислава Константинова, д.м.

Запечатано на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

